

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnništva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Poslanske volitve na Angleškem

Prvi volilni izidi - Konservativci nazadovali - Delavska stranka pridobiva - Napeto pričakovanje v Londonu

London, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Na današnjih volitvah se 1704 kandidatov (za 25% več kakor pri zadnjih volitvah) poteguje pred 28 milijoni Angležev in Angležin za 608 mandatorov v angleški poslanski zbornici. V zadnji poslanski zbornici je bilo 400 konservativcev, 162 socialistov, 46 liberalcev in 7 neodvisnih poslancev. Po novih volitvah upajo konservativci na večino 35 do 52 mandatov. Liberalci ocenjujejo izid volitev tako: konservativci 235, liberalci 119, delavska stranka 256 mandatov. Volilna borza je včeraj zaključila stave: konservativci 266, socialisti 256, liberalci 100. Vaš dopisnik ocenjuje izid volitev takole: konservativci in socialisti enako močni s približno vsak po 265 mandatov, liberalci pa bodo odločevali s svojimi 80 do 85 mandati. Volitve so se v popolnem miru začele ob 7 zjutraj in bodo trajale do 9 zvečer. Iz 200 londonskih volilnih okrajev se pričakuje objava volilnih rezultatov ob dveh zjutraj. Objavili se bodo brezčasno in v svetlobno reklamo. Hoteli in nočni lokali so razprodani, prometna sredstva, ki obratujejo sicer samo do polnoči, ostanejo v obratu vso noč. Približen pregled o izidu volitev pa bo mogoč šele v petek zvečer. Baldwin pričakuje izid volitev v Londonu, Lloyd Georges v Walesu, Macdonald pa v severni Angliji.

London, 30. maja. (Tel. »Slov.«) V ponedeljek namerava Baldwin sklicati kabinet, da zavzame stališče k položaju, ki bo nastal po današnjih volitvah.

Po starem angleškem parlamentarnem običaju bo pozval Baldwin vse člane svoje vlade, da mu podajo pismeno ostavko, da bo v slučaju poraza pri današnjih volitvah lahko podal kralju ostavko cele vlade. V slučaju volilne zmage pa si s tem pridobi možnost, iz-

vesti v kabinetu osebne spremembe, če se mu zde potrebne.

London, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Ob 9 zvečer se je zaključil volilni akt v Londonu in v večini mest, da deželi pa že ob 8 zvečer. Nič ni bilo opaziti o tako karakterističnem navalu k volitvam, kakršen je bil pri prejšnjih volitvah. Domneva se, da bo letošnja udeležba prej manjša, kakor znaša povprečna števila udeležbe pri volitvah, ki je navadno 70%. V l. 1924 je udeležba poskočila na 82% radi agitacije s pismom Zinovjeva. Do 7 zvečer še ni bilo opaziti, da bi se udeležba pri volitvah bistveno poživila. Zanimanje ženskih volivcev je precejšnje. Objavo prvih rezultatov iz province je pričakovati do okoli polnoči, in sicer okoli 30 rezultatov. Največje število rezultatov pa je pričakovati med 1. in 2. uro zjutraj.

London, 30. maja. (Tel. »Slov.«) V londonskem predkraju Fouthendu je nekoliko pred zaključkom volivnega akta prišlo do incidenta, ker je neki zakonski mož kljub protestu predsednika volivne komisije zahteval, da mu komisija pove, kako je njegova žena volila. Žena je izjavila, da tega ne more povedati, ker je oddala glasu zaupna in privatna stvar. — Pred uredništvu posameznih listov so se že dolgo pred deveto uro zbirale ogromne množice ljudstva, ki čakajo na objavo rezultatov, in so se pripravile kar na bivanje na prostem za celo noč, kar jim ob lepem vremenu ni težko. Takoj se je pojavila tudi nočna industrija s prodajanjem kruha, klobasic, pečenega sadja itd. Vsi hoteli in gostilne so prenapolnjeni. Nočni lokali zahtevajo velikanske vstopnine.

London, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Ob 23.15 je bilo znano stanje volitev v nekaterih okrožjih, in sicer: konservativni kandidat 9 (zguba

v 5 okrožjih), delavski kandidati 8 (pridobitev 4 mandatov), liberalci 1 mandat (zgubili 1 mandat, pridobili 1 mandat), irski nacionalci 3 mandate (pridobili 2), neodvisni konservativci 1 mandat.

V industrijskem okraju Ashton se je obdržala delavska stranka s 30.000 glasovi proti 9700 konservativnim in 6700 liberalnim glasovom. V ribiškem pristanišču Grimsby so zmagali konservativci s 27.000 glasovi proti 22.200 glasovom delavcev, padli so pa od prejšnjih 6000 na 4400 glasov večine.

V okolici Lanchester v volivnem kraju Salford je zmaga kandidata delavske stranke Tilleda, predsednik angleškega sveta strokovnih organizacij, s 17.300 glasovi proti bivšemu delavskemu zastopniku, ki pa je prestopil h konservativcem, Haden-Guestu, ki je dobil samo 13.600 glasov. V sosednjem okrožju Farnworth je zmaga delavska stranka z 21.800 glasovi proti 10.600 konservativnim glasovom in 9400 liberalnim glasovom.

Prvi rezultati v Oxfordu kažejo zmago konservativcev s 40.600 glasovi proti 4700 glasovom delavcev in 8600 glasovom liberalcev.

V industrijskem mestu Bury so dosegli konservativci 40.800, delavci 30.175, liberalci 7160 glasov. Konservativna večina je od 3000 padla na 1600 glasov.

V ribiškem pristanišču Great Yarmouth so dobili liberalci 30.147, konservativci 11.570, delavci pa 5347 glasov.

V Cheltenhamu so se obdržali konservativci s 50.300 glasovi proti 8500 liberalnim in okoli 5000 delavskim glasovom.

V industrijskem kraju Barnsley je zmaga delavska stranka z 21.800 glasovi. Liberalci so dobili 12.500, konservativci pa 6500 glasov.

obračunati (misli pri tem na Stjepana Radiča). Pavle Radič je pričel dejal: »Ni to tako strašno, ne bojte se.«

Naslednja priča

Vladimir Miholič,

bivši stenograf narodne skupščine, potrjuje Pernarjevo žalitve, s katerimi je žalil Punišo Radiča, da je dejal: »Ti si ogoljufal begove!« Čul je, da je nato Radič dejal: »Gospod predsednik, kaznujte ga ali pa ga bom jaz.« Nadalje je slišal, kako je Radič zaklical poslanec: »Kdor se postavi med mene in Pernarja, bo poginil.« Priča nadaljuje, da je bil Radič pozval Pernarja, naj se mu opraviči; ker se pa ta ni hotel opravičiti, je streljal, in sicer je najprej streljal na Pernarja. Ko je ta padel na tla, je priča mislila, da je s tem že vse končano. Toda Radič je nadaljeval s streljanjem. Priča natanko opisuje, kako so padali strelji.

V dvorani nastane splošna tišina, ko najavlja predsednik, da preide k izpovedbi Svetozarja Pribičevića.

Svetozar Pribičević

pravi o svoji izjavi, ki jo je dal na zapisnik, da je 20. junija sedel v prvi klopi levo od njega Stjepan Radič. Ko je govoril Tomo Popović, je bilo izrečenih mnogo protestov. Tomo Popović je pretil z ubojem. Priča je vzkliknila: »Ali ne slišite, da se tukaj preti z ubojem?« Priča je zaklicala Puniši Radiču: »Hočete li, da se ta sramota čuje tudi v Londonu?« V trenutku, ko je Radič vzkliknil: »Kdor se postavi med mene in Pernarja, bo poginil!«, je videl, da je Dragomir Obradović prijel Punišo Radiča za roko, ker je bil ta potegnil za revolver. Priča nadaljuje, da ni videl, kako je Radič streljal, ker je bil popolnoma izven sebe. Videl je, kako je padel Pavle Radič, ki je bil zadet po petem strelju. Posebej poudarja Svetozar Pribičević, da je bil Stjepan Radič popolnoma miren. Na seji 19. junija je dejala priča predsedniku, da se govori in da se ustvarja atmosfera ubojev. O tem, ali je imel kdo od obtožencev soudeležence, mu ni ničesar znano.

Priča

Stjepan Paljabač,

bivši radičevski poslanec je izpovedal, da je bila ta seja zelo burna in da je Tomo Popović

dejal: »Tu bo tekla kri! Tu mora pasti glava Stjepana Radiča.« Ko je bila seja tedaj prekinjena, je dobil Puniša Radič besedo, da pojasni neki osebni moment. Čul je Radičeve besede: »Gospod predsednik, ako ga ne kaznujete, ga bom jaz! Kdor se postavi med mano in Pernarjem, bo poginil!« V tem trenutku je prišel Luna k Pernarju in mu dejal: »Ako Te ne ubije Puniša, Te bom pa jaz!«

Nadaljna priča

dr. Albert Kramar,

bivši narodni poslanec, opisuje precej obširno dogodka 20. junija. On osebno je verjel, da mora priti do krvoprelitja. Čul je vse Radičeve besede in videl, kako je Obradović prijel Radiča za roko in mu dejal: »Kaj delaš tu?« Videl je, kako je Radič hladno in mirno streljal na Stjepana Radiča. Mislil je, da bo potem streljal Radič tudi na Svetozarja Pribičevića. Čul je vzklikniti Pavla Radiča: »Jo, jo!« Ta je padel po zadnjem strelu. Po dogodku je videl, kako je sedanji obtoženec Luna Jovanović odobral ta dogodek.

Juraj Krnjevič,

bivši radičevski poslanec pravi, da ni dal predsednik Radiču besede k zapisniku, temveč le za to, da pojasni neki osebni moment. Čul je žalitve Pernarja: »Ti si ogoljufal begove!« Nato priča opisuje, kako je Obradović skušal odvrti Radiča od usodnega koraka. Med tem, ko se je streljalo, je klical Stjepanu Radiču: »Lazite, gospod predsednik!« Tedaj se je Radič zagrabil za trebuh. Na seji 19. junija je slišal, kako je Tomo Popović govoril, da je treba ubiti Stjepana Radiča. Istotako je to odobral Radič. Jovanoviča-Lune ni videl. Nato je govorila priča o pismih, ki jih je dobila, in v katerih se je opisala opasnost za Stjepana Radiča. Pravi, da je bil Radič 20. junija zelo miren.

Randjel Nikolijevič,

bivši narodni poslanec, potrdi, da je Tomo Popović govoril samo o nevarnosti, v katero opozicija spravlja državo. Čul je Pernarja zaklicati Radiču: »Hajduk, lopov, ti si opljačkal begove!« Radič je vzkliknil: »Jaz nisem hajduk, oprosti se.« Ko se Pernar ni oprostil, je Radič začel streljati. Videl je Pavla Radiča, kako je hitro letel k Radiču. Pavle Radič je tedaj nekaj govoril. Ko je bil Pavle Radič dva koraka pred Radičem, se je zrušil. Videlo se je, da je bil Radič zelo razburjen in blede.

Prvislav Grisogono

opisuje razmere v skupščini. Čul je streljanje. Ni videl, kam je Radič meril. Po tretjem strelu je videl, da je streljal Radič. Čul je Jovanoviča dejati: »Na ta način se pere čast! To še ni konec. To je šele začetek.«

Dr. Gregor Žerjav

je videl Radiča, ko je prišel na govorniški oder na desni in ko je začel streljati. Videl je, da je Radič streljal na Stjepana Radiča. Ko je bil Pavle Radič zadet, je takoj pozval dr. Nikola Dragičevića, da bi mu nudil prvo zdravniško pomoč. Na dejanju je čul Jovanoviča, braniti Radičevo čast.

Dr. Vladko Maček.

Predsednik prečita njegovo izpoved. Bil je na seji 20. junija. Sedel je poleg Pere Viškovića. Opisuje, kako je bila seja za časa Popovičevega govora prekinjena. Za njim je dobil besedo Radič, čeprav mu je predsednik ni hotel dati. Dal mu jo je zato, da poda osebn pojasnilo. Vsemu postopku dr. Maček ni pripisoval posebnega pomena, dokler ni Radič stopil na govorniški oder na desnici in zaklical: »Kdor se postavi...« Tedaj je začel Radič streljati. Vujičić ga je pri tem prijel. Videl je Jovanoviča in dr. Pernarja, kako sta se pred streljanjem prepirala.

Predsednik odredi četrtturni odmor. Po odmoru je bil zaslisan

dr. Ivan Ribar.

Bil je navzoč. Popisuje dogodke. Na vprašanje, kak vtis je napravil nanj Radič, poudarja, da, kolikor ga je on poznal, da se ga spominja kot dobrega poslanca. Specialnih odnosov z njim ni imel. Radič prša Ribarja, da li je slišal, da bi bil Radič žalil katerega poslanca. Ribar ni odgovoril. Tudi predsednik ni dopustil odgovora na to vprašanje.

Mate Garaeta ne izpove ničesar bistvenega. Enako Ivan Kluič in Mijo Podharski, Ivan Banković. Franjo Novosel je sedel poleg Stjepana Radiča. Anton Babič je videl Jovanoviča, kako je delal prostor okrog govorniškega odra, kjer je bil

Krvavi 20. junij po opisu prič

Dopoldanska razprava

Belgrad, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Na današnji razpravi zoper Punišo Radiča se je nadaljevalo zasliševanje prič. Prvi je bil zaslišan

Nikola Milič,

bivši sluga v narodni skupščini. Čita se njegova izpoved, kakor jo je podal pred preiskovalnim sodnikom. Ne spominja se natanko Radičevega govora. Čul je, kako je Pernar klical Radiču: »Opljačkal si begove!« Videl je trenutke, ko je Radič potegnil revolver. Prav tako je videl, kako je Radič po krvavem dogodku v narodni skupščini odšel proti gradbenemu ministarstvu.

»V tem trenutku,« pravi, »sem ga videl, ker sem sam pobegnil.« V dvorani nastane smeh, ker ga predsednik vpraša, ali je njegova dolžnost, prisostvovati sejam, ali pa je njegova dolžnost, pobegniti. Priča se izgovarja, da je slišal, kako je Radič trikrat streljal. Bil je tako prestrašen, da je mislil, da je tudi njegovo življenje v nevarnosti. Radi tega je tudi on pobegnil.

Kratko pred krvavim dogodkom je Radiču prinesel čašo kisle vode. Priča potrjuje, da je Radič pozval Pernarja, naj se opraviči, toda ta se ni hotel. Slišal je tudi, kako je Radič dejal pred sejo, da bo kaznoval Pernarja za žaljivke, ki jih izreka.

Nadalje priča potrjuje, da je Krnjevič priletel k Radiču, nato pa so prihiteli tudi Pernar, Pavle Radič in Grandža. Videl je, kako je Pavle Radič skočil s svojega sedea in šel proti Radiču, kako je prišel med Radiča in Pernarja. Tedaj je Radič ustrelil na Pavla Radiča in ga zadel. Videl je, kako se je Pavle Radič prijel za prsa. Ko je Pavle Radič zavpil, se je (Milič) tako prestrašil, da ni mogel več ostati v skupščini in je zbežal.

Nadalje priča potrjuje, da je Ivan Pernar nazval Jovanoviča Luna šimi vojvodo in kavarniškega vojvodo. Na vprašanje, ali je še kdo drugi bežal, je dejal, da se ne spominja nobene stvari več, ker je tako bežal, kolikor se je sploh dalo. Na vprašanje, ali je Radič res rekel Pavlu Radiču: »Aha, ravno tebe iščem!«, ne more reči priča ničesar konkretnega. Predsednik: »Ali ste videli pri Pernarju revolver?« To vprašanje priča potrjuje.

Predsednik prečita izpoved bivšega skupščinskega tajnika

Andreja Bedjaniča,

ki je bil zaslisan v Ormožu. Bedjanič pravi, da je tedaj vodil zapisnik. Ko je Radič završil govor, je prišel k predsedniku in mu dejal: »Kaznujte ga, sicer ga bom jaz (Radič) kaznoval.« Potem jebila seja prekinjena. Sledili so strelji. Priča pa je odšla iz dvorane.

Dr. Ljudevit Pirkó

je bil zaslisan izven Belgrada. V glavnem izpove: »Po dveh streljih sem videl, da Radič ubija. Čul sem vzdih Pavla Radiča: »Jo, jo, majko, ubili so me.« V nadaljnjem izpove, da je pobral par izstrelkov in jih izročil skupščinski policiji. Navaja, da je Pavle Radič dejal Radiču: »Opljačkal si begove!«

Dr. Nikola Dragičević,

bivši narodni poslanec, opisuje splošne razmere dotičnega dne v narodni skupščini in potrjuje, da je Puniša Radič zahteval, naj predsednik kaznuje Pernarja. Bivši minister Vujičić je prijel Punišo Radiča za rame ravno v trenutku, ko je dvignil Puniša Radič roko. Potrjuje, da je Pernar dejal: »Opljačkal si begove!« V splošni paniki je stopil k padlim Basaričju in Pavle Radiču, ki sta bila v agoniji. Izjavlja, da je bil Radič zelo hladen. 18. junija se je z njim razgovarjal. Sedel je zraven njega. Radič mu je dejal: »Kako morete sedeti v družbi s takimi ljudmi,« kaznoval pri tem na Radiča in njegove tovariše. Nadalje mu je Radič dejal, da ne razume, kako more sedeti z Radičem.

Nato so bili zaslisani bivši poslanci Juro Kemfelja, Ivan Turković in Jurij Antolič, ki niso izpovedali nič bistveno novega.

Priča

Miško Račan,

bivši narodni poslanec je izpovedal, da je v blagajni bivše narodne skupščine našel Punišo Radiča, ki je bil zelo razburjen in dejal, da se s Stjepanom Radičem ne da delati. »Jaz sem mu dejal,« nadaljuje priča, »da je pač tako v politiki in da se radi tega ni treba vznemirjati. O tem svojem razgovoru sem povedal tudi Pavlu Radiču.« Priča nadalje izpoveduje dosledno besede Radiča: »To stanje se ne more več prenašati. Treba je z onim

Račič. Dr. Juraj Demetrovič je videl, kako je Račič streljal in meril na Stjepana Radiča.

V bistvu isto izpovedo Franjo Malčič, Mate Klarič, Ljubomir Maštrovič, Valentin Angjelič, Jakob Jelašič, Živojin Dimitrijevič, Vasilije Trbič. Ivan Urek 20. junija ni bil navzoč na seji. Za dogodke je izvedel šele po seji. Stipe Matijević podčrtava, da se je v dvorani tedaj govorilo: »Gospod predsednik, ali ne slišite, da se tukaj grozi z ubojem?« V nadaljnjem opisuje dogodke te seje. Enako Ivan Peštaj.

Večeslav Vilder

Je podal obširno izpoved. Seji je prisostvoval. Predsednik ni hotel dati Račiču besede k zapisniku, ampak samo radi pojasnila k osebni zadevi. To priložnost je Račič porabil in pričel govoriti. Jovanović mu je po tragediji rekel tole: »Tako je! Tako se brani čast!« Vilder je, kako se je opozicija vznemirjala radi njegovega pretenja. Po prečitani izpovedi dr. Križman in Emila Grbiča se je dopoldanska seja prekinila in nadaljevala popoldne.

Popoldanska razprava

Popoldne se je seja nadaljevala ob 3. Prva priča, katere izkaz se čita, je Juraj Valentič. Ne pove nobenega novega momenta. Naslednja priča bivši poslanec

Stepan Nikolič

izjavlja: »Nisem čul, kaj je govoril Tomo Popović 20. junija. Ko je bila seja prekinjena, je takoj po otvoritvi dobil besedo Račič. Pernar mu je zaklical, ko je stal na govorilnici: »Lopov!« Stepan Nikolič pravi, da je hotel hiteti proti Račiču in mu vzeti revolver. Ko je pa videl pred seboj past Pavla Radiča in Basaričeka, je zaprepaljen obstal. Puniša ni slišal, da bi med streljanjem kaj zaklical.

Priča

Pavle Matica,

bivši poslanec HSS, je dal na zapisnik, kaj je slišal govoriti o komplotu proti Radiču po hrvatskih vaseh. Radič je na take govorice, o katerih se mu je poročalo, odgovarjal: »Pa imam sina doma!« Nato Matica opisuje dogodek v skupščini. Puniša, ko je večkrat klical opozicijo: »Vi sramotite Srbijo!« Katere besede je rabil Račič 20. junija proti Pernarju, se točno ne spominja.

Naslednja priča

Ivan Tisaj,

bivši poslanec HSS, je dal na zapisnik: »Toma Popović je dejal med govorom: »Jamčim vam, da bo tu v parlamentu padla Radičeva glava!« Luna Jovanović je, predno je Puniša streljal, stal ob govorilnici, in je dejal: »Če ga ne bo Puniša, ga bom jaz!«

Naslednji priči Rude Bačinič in dr. Mihovil Vuković sta dali na zapisnik, da je Popović dejal v skupščini, da mora teči kri. Da ne more nadalje ostati pri taki situaciji, ker sta to dva popolnoma drugačna sveta. Vuković pravi, da je zelo dobro čul Račiča, ko je zaklical Pavlu Radiču: »Ha, tebe sem iskal!«

Puniša Račič v tem trenutku vstane in vpraša predsednika: »Kdo je to pričal?« Predsednik: »Mihovil Vuković!«

Nato sta bili ti priči zapriseženi in predsednik nadaljuje s čitanjem izjav drugih prič. Priča Brkljačič ponavlja izjave prejšnjih dveh prič. Priča Ljubomir Janković, bivši stenograf v skupščini, sedaj gimnazijski profesor, ki je prišel osebno, je izjavil, da je bil Puniša Račič vedno zelo korekten in da je šestokrat odgovarjal na žalitve samo z besedami: »Zadržite to za se!« Žalivke so bile od strani opozicije neznosne.

Nadaljna priča stenograf Mimič ponavlja izjave prejšnje priče. Obtoženega Jovanoviča ni videl v bližini stenografske mize ali govorniških pultov.

Priča Cvetko Stanič bivši lastnik bufeja v Narodni skupščini, sedaj ravnatelj hotela Ekscelsior pravi, da je bil za časa streljanja v Narodni skupščini pri njem poslanec Bedjanič. Račič je šel, takoj ko so prenehali strelati, hitrih korakov skozi bufo na prosto.

Nadalje se čita izjava priče

Avgusta Košutiča.

Dne 20. junija Stjepan Radič ni izgovoril nobene besede. Račič mu je v skupščini stalno očital, da je Radič izdal državo v najtežjih trenutkih. Nisem videl, kako sta padla Basariček in Pavle Radič. V dokaz organizacije zločina naj služi dejstvo, da je Račič zaklical Pavlu Radiču: »Ha, baš tebe sem iskal!« Tomo Popović pa je rekel pred več pričami v svoji rodni vasi Giljane: »Grem v Beograd, da svojeručno ubijem Stjepana Radiča!«

Naslednja priča

Ivan Švegeč

Je dal na zapisnik pred sodiščem v Radovljici: »Nisem opazil takoj proti komu so padli strelji. Račič je napravil name vtis, da je že vse najprvo v glavi premislil, torej pripravljen zločin.«

Najdaljšo izjavo je dala priča bivši narodni poslanec

Basariček:

»Prvi preprič je nastal 20. junija med govorom Save Kosanoviča, ko je nekdo zaklical Jovanoviču: »Lažni voljodac!« Pred govorom Tome Popoviča je zaklical Pavle Radič: »Vsi mislijo kot Puniša Račič!« Račič je hotel po pavzi, katero je odredil predsednik skupščine po govoru Tomo Popoviča, najprej govoriti k zapisniku, pa mu je predsednik skupščine Perič rekel, da je bil zapisnik že sprejet in da ne more več govoriti o tej stvari. Pač pa, da mu da besedo k osebnemu pojasnilu, ker je nekdo v toku debate omenil njegovo ime. Priča nato opisuje dogodek v skupščini posebno to, kako sta padla Pavle Radič in Basariček.«

Dr. Sigismund Čajkovic,

bivši narodni poslanec je dal na zapisnik, da je sedel 20. junija v četrti klopi za Radičem, da je pa kratkoviden, radi česar ni mogel zasledovati kretanja Puniše Račiča in ostalih. Takoj po zločinu je v ambulančnem avtomobilu spremljal Stjepana Radiča v bolnico. Šele tam je izvedel, da sta bila ubita Pavle Radič in Basariček. V bolnici je jokal.

Nadaljna priča

Stepan Košutič

pravi, da je dobro slišal, kako je Račič rekel Pavlu Radiču: »Ha, tebe sem iskal!« Račič je streljal na vsakega poedinca. Dobro je pazil, da ne zadene kakega stenografa. Po dogodku, da je odšel takoj v bolnico.

Bogdan Milašinović izjavi, da je ta dan Pribežević prvi povzročil ropot. — Toma Mažarič izjavi, da je bil Stjepan Radič ta dan nenavadno miren. S katerim strelom je bil Stjepan Radič ranjen, ne ve. Slišal je Stjepana Radiča zaklicati: »Zadet sem v trebuh!«

Aleksander Kerec,

trgovec izjavi, da je imel z Račičem trgovske zveze. Obiskal ga je v hotelu »Pariz« l. 1927. Nekoč mu je je Račič rekel: »Vi ste radičevci. Radiča je treba ubiti.« Račič je Kerecu izjavil, da je dobil za nacionalno delo 7400 ha gozdov v eksploatacijo. Kerec je Račiču prodal generator za 20.000 Din, dasi je prodal takšne generatorje po 30.000 Din, in sicer zato, ker mu je Račič obljubil, da bo delal zanj reklamo po južni Srbiji in hvalil njegove generatorje. Račič je rekel Kerecu, da so Hrvatje neumni, ker sledijo Stjepanu Radiču. Kerec je radi tega pisмено obvestil Radiča, da naj se pazi, ker je njegovo življenje v nevarnosti. Od Radiča ni dobil nobenega odgovora.

Bogdan Radosavljevič izpove, da je Radič 19. junija nazval vladno večino z živino. Dušan Maksimović je bil med streljanjem v stenografskem uradu. Blaže Lalović ne pove nič novega. Stevan Janković je bil pred skupščino skupaj s Tomo Popovičem, ki je odhajal iz skupščine pred dogodki. Miloš Višnjić izjavi, da je Pernar večkrat žalil Račiča: »Opljačkal si begove!«

Vladimir Pušenjak

izjavi: Po Popovičevih besedah, naj opozicija preneha z žalitvami, ker bodo sicer padale glave, je bila seja prekinjena. Ko se je spet otvorila, je dobil besedo Račič. Pernar je zaklical: »Lopov, opljačkal si begove.« Ropot je bil tolik, da drugega ni bilo slišati. Po prvem strelu sem odšel v Jugoslovanski klub. Prejšnji večer sem podpisal zahtevo, da se Radič preloži od zdravnikar, ker je name napravil v poslednjem času vtis nenormalnega človeka.

Ob pol 6 je predsednik odredil četrtturni odmor.

Po odmoru se je nadaljevalo čitanje izjav posameznih prič. Dragotin Mitrovič ne pove nič novega. Dimitrije Popović, bivši skupščinski tajnik: Okrog govorniškega odra, kjer je stal Račič, je bila gneča. Po zločinu je videl Jovanoviča ob Basaričkovem truplu in ga slišal reči: »Vidite, kaj ste napravili s stalnimi žalitvami. Jaz se samo čudim, da se to že preje ni zgodilo.«

Boris Ristić je dobro videl, da je Tomo Popović odšel nekaj časa pred zločinom iz dvorane. Dragoljub Milutinović je gledal dogodke z galerije.

Janez Štrcin

je pred sodiščem v Kamniku izpovedal: Med Radičevim govorom so padale žalitve s strani KDK. Jovanoviča-Lune in Tome Popoviča nisem videl.

Josip Jerić

je izpovedal pred sodiščem v Murski Soboti, da je med sejo čital časopis. V skupščini je bil strahovit ropot. Ni slišal, kaj se je govorilo. Videl je, da je Pernar Radiču nekaj klical. Hotel je časopis čitati naprej, pa je slišal strele. Zato je odšel iz dvorane.

Lazar Kuzmanović, Milan Ljubičić izjavita, da Popoviča ni bilo v dvorani.

Joca Selić pravi, da so morale biti seje v zadnjem času večkrat prekinjene radi ropota KDK. Najhujši med vsemi, ki so delali nemir, je bil Pernar.

Ante Zakić izpove, da je sedel Jovanović, ko je padel prvi strel, na kraju klopi na desni.

Sejda Izmajlovič izpove, da ni Tomo Popović nikomur grozil, ampak samo govoril kot opomin. Sedel sem v isti klopi kot Tomo Popović. Pred dogodkom mi je povedal, da gre v gradbeno ministrstvo in je tudi tja odšel.

Sekula Drljevič

pravi, da ni na uboj v tistem trenutku nihče mislil. Vendar so pričakovali, da bo do nedesa prišlo. Stjepan Radič je pred sejo 20. junija na našo prošnjo obljubil, da ne bo na seji nobene besede spregovoril. Račič je večkrat ponavljal: »Srbstvo je v nevarnosti. To ne sme več tako iti!« Najprej je streljal na Pernarja, nato dvakrat na Stjepana Radiča. Pavlu Radiču je rekel: »Baš tebe sam tražim.« Potem je Račič odšel v ministrsko sobo. Imel sem vtis, da je vse pripravljeno, in sicer že davno pred 20. junijem. Stjepana Radiča na primer niso pustili na mednarodno parlamentarno konferenco, čeprav je HSS klub želel, da gre. Stojadinović je tedaj izjavil: »Jaz bom preje onemogočil, da se sploh potuje, kakor da potuje Stjepan Radič.«

Milutin Juribašić je Račičev prijatelj. 19. junija je bil Račič z njim in Mero v gledališču.

Vekoslav Štibler iz Preloga pri Zagrebu je bil na galeriji. Videl je Račiča streljati. Jovanović je bil blizu govorniškega odra.

Adam Pribežević ne izpove ničesar novega.

Naslednja priča gospodična Meri Mera je dala pred sodiščem na zapisnik, da je bila 19. junija s Punišo Račičem in nekim njegovim prijateljem v gledališču.

Priča Milan Dragašević, bivši poslanec, ve, da je bil Jovanović, v trenutku, ko

je Puniša Račič prvič streljal, v svoji klopi na desnici.

Priča Milan Trivanović pravi, da se je Puniša Račič peljal dva dni prej z avtomobilom v Niš.

Priča dr. Ciganović iz Zagreba je dal na zapisnik, da so vesti o komplotu izmišljene. Pozna dobro Dušana Subotiča, ki leta 1928. sploh ni bil pri njem v Zagrebu. Isto potrjuje Anica Ciganović in Štefa Krajcinović. O isti stvari je bilo zaslišanih v Zagrebu več služkinj, ki, razen Gizele Hitrec, vse trdijo, da Dušana Subotiča leta 1928. niso videli pri rodbinah, kjer so služile.

Gizela Hitrec pravi, da se točno spominja Dušana Subotiča in da je bil v Zagrebu.

Priča Dušan Subotič je dal na zapisnik, da odklanja vsako sumničenje, da bi bil on pripravil v Zagrebu kak komplot proti Stjepanu Radiču in njegovim tovarišem. V Zagrebu, za časa, ki ga naveda Gizela Hitrec zlonamerno, ni bil. Zahteva, da se nastopi proti Gizeli Hitrec sodnim putem.

Nato je bila razprava za noč ob 7 zvečer zaključena ter se nadaljuje jutri ob 8 zjutraj.

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Branilec Puniše Račiča, advokat dr. Bora Popović, je poslal g. Radičju Valterju, advokatu v Zagrebu pismo, v katerem ga pozivlja, da javno pove, ali so resnične navedbe dr. Pernarja v izjavi, ki jo je podal med procesom Puniše Račiča.

Sporazum o nemških reparacijah

Pariz, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Včeraj zvečer doseženi sporazum o višini in o trajanju nemških reparacij sicer še ni definitivni, ker je nemška delegacija stavila pogoj za končni pristane na številni kompromis, da se je treba sporazumeti tudi o zadnjih nemških pridržkih, vendar pa je sedaj jasno in vlada soglasnost o tem, kaj bo imela Nemčija plačati, da se rešijo v mirovni pogodbi določene reparacijske obveze, ki pa številčno niso bile ugotovljene. Obveznost znaša okoli 36 milijard mark, ki se imajo plačati od 1. septembra 1929 v 37-letnih obrokih v poprečni višini po 295 milijonov mark na leto. V prvih desetih letih, v katerih je treba Nemčiji z ozirom na njen težavni finančni in gospodarski položaj priznati, bodo ostala plačila pod mejo 2 milijard. Prihranki nasproti Dawesovemu načrtu znašajo za dobo 37 let na leto 450 milijonov. V resnici pa

bodo znatno večji, ker se nahaja v Dawesovem načrtu takozvani prosperitetni indeks, ki bi prihodnje leto zvišal anuiteto za približno 100 milijonov, pozneje pa za mnogo več. Nemški strokovnjaki so jasno izjavljali, da so iz razlogov politične oportunitete šli s koncesijami daleko preko tega, kar kot strokovnjaki in narodni gospodarji smatrajo za Nemčijo za znosno.

Pariz, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Nemška delegacija bo pristala na novi način plačevanja šele potem, ko pride do končnega sporazuma o še spornih nemških pridržkih. Gre pri tem za vprašanje moratorija, za nabiranje denarja, za višino onega dela anuitet, ki je sposoben za transfer, za oprostitve železnic in za zbiranje zadnjih 21 anuitet. Smatrajo, da težkoče niso prevelike, tako da je upravičeno upanje, da bo tudi o teh stvareh prišlo do sporazuma do konca tekočega tedna.

Ljubljanski proračun ni potrjen

Finančno ministrstvo vrnilo proračun občinskemu svetu v popravilo

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Ministrstvo za finance je vrnilo proračun, ki ga je predložil ljubljanski občinski svet ministru v odobritev, ljubljanski občini s svojimi pripombami. Ministrstvo samo je bilo na stališču, da bi različna mišljenja v ljubljanskem občinskem svetu pri vprašanju potrditve ali nepotrditve proračuna v nobenem slučaju ne prišlo v poštev, če bi se občinski svet, oziroma njegovo vodstvo, držal pri sestavi prora-

čuna zakonitih predpisov. Ljubljanski občinski svet pa se pri sestavi proračuna teh zakonitih mej ni držal in je proračun prekoračil kljub izrecnim določbam in navodilom finančnega ministrstva za nekaj milijonov. Radi tega ministrstvo, kot pravi v svojih pripombah, absolutno ni moglo potrditi proračuna ter ga je s temi pripombami vrnilo ljubljanskemu občinskemu svetu.

Kralj se pripravlja v Slovenijo in na Hrvaško

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj se je danes iz Topole vrnil v Beograd. Kot smo zvedeli, bo Nj. Vel. kralj v najkrajšem času odpotoval na Bled, kjer se pričakuje veseli dogodek. Poleg Bleda bo Nj. Vel. posetilo tudi dvorec Brezovico pri Zagrebu. Keko dolgo bo ostal v Brezovici, se še ne ve.

Za sprejem in bivanje Nj. Vel. kralja so izvršene vse priprave. Vodi jih veliki župan zagrebški skupno z zagrebškim nadškofom, ker je last zagrebškega nadškofa. Ko bo Nj. Vel. kralj bival na Brezovici, ga bo pozdravila številna deputacija hrvatskih kmetov v narodnih nošah.

Šolski zakoni se odlože?

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) V hrvatskih krajih se je dosedaj organiziralo, da naj hrvatski narod izrazi svoje mnenje k novi pravni zakonodaji. Do danes je zbranih nad 1500 podpisov, s katerimi hrvatski katoličani tolažijo prošnje in želje glede nove šolske zakonodaje, oziroma, kolikor pride moralno-verska snov hrvatske katoliške mladine v poštev. Ker se je ta akcija tako razširila in ker je prebivalstvo izrazilo svoje želje in prošnje, in ker to deloma ni v skladu z ljudsko- in srednješkolskimi zakonskimi načrti, se v prosvetnem ministrstvu, kot smo zvedeli na merodajnem mestu, bavijo z mislijo, da bi se šolska zakonodaja eventualno odložila, in sicer iz razloga, ker, kakor se trdi, še niso razčiščena vsa vprašanja in je torej iskati novih potov, da bo ljudstvo čimbolj zadovoljno s to temeljno zakonodajo.

Delo zakonodajnega sveta

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Invalidski zakon bo pred VZS še kake tri dni. Nato bo prešel na razpravo o zakonu o pravoslavni cerkvi, ki je že razdeljen med članke VZS. Izvedeli smo, da je poslal sv. sinod, da lje bosansko-hercegovinska pravoslavna cerkev in duhovščina pravoslavnih združenj vrhovnemu zakonodajnemu svetu spomenice, v kateri vsaka struja zase razlaga vrhovnemu zakonodajnemu svetu stališče k novemu zakonu o pravoslavni cerkvi.

Seja vlade

Beograd, 30. maja. (Tel. »Slov.«) Snoči od 6 do 9 se je vršila seja ministrskega sveta na Topčideru. Na seji so se obravnavala tekoča vprašanja. Največ se je razpravljalo o splošnem mednarodnem položaju naše države z ozirom na države, s katerimi smo sklenili pogodbe, oziroma s katerimi bomo v najkrajšem času začeli sklepiti nove pogodbe. Ministrski svet je obravnaval položaj naše države po zadnjem zasedanju Male antante. Nadalje je ugotovil smernice pogajanj s Poljsko, Grčijo in Španijo. Ministrski svet je ponovno poudarjal našo popolno in iskreno voljo, da se nadaljuje delo v duhu dosedanjih mirovnih pogodb za politiko miru in napredka.

Drobne vesti

V notranjem ministrstvu se pripravljajo upravnim organom navodila, da se lahko vsi državljani svobodno obračajo v smislu kraljevega manifesta z dne 6. januarja, ki pravi, da med kraljem in ljudstvom ni nobenega posredovalca, direktno na dvor. Ta navodila se izdajo, ker se ponekod napačno tolmači zbiranje podpisov in pošiljanje spomenic na dvor.

»Službene Novine« prinašajo ukaz o napredovanju članov ljubljanskega dramskega in opernega gledališča. — Ravnatelj Mirko Polić pride v I. 2.

Dunajska vremenska napoved. Soparno, možnost velikih neviht, potem hladno in zelo oblačno vreme.

Deveti ljubljanski velesejem

Slovesna otvoritev

Na naš ljubljanski velesejem smo Slovenci lahko upravičeno ponosni. Deveti že razstavlja v teh dnevih industrija, trgovina in obrt svoje izdelke in od leta do leta more ljubljanski velesejem nuditi vedno bolj radostno in razveseljivo sliko. Mirne duše lahko trdimo, da sedanji velesejem prekaša po svojem obsegu, po kvantiteti in kvaliteti blaga, po številu razstavljalcev, kupcev in obiskovalcev vse prejšnje, dasi so tudi prejšnji zelo lepo uspeli. Institucija mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani se ni preživela, temveč ravno na sijajen način dokazuje svojo eksistenčno upravičenost, da še več, neobhodno svojo neobhodno nujnost in voljo do največjega razvoja.

Prireditelji ljubljanskega velesejma pa morejo z optimizmom zreti v bodočnost za velesejem in njihov optimizem si deli z njimi tudi vsa naša javnost.

Svečana otvoritev velesejma je potekla naj-sijajnejše. Vse večerjane dopoldne so se pred velesejemom ustavljali avtomobili z različnimi zastopniki in drugim častnimi gosti. Občinstvo je že takoj prve ure, komaj so se vrata velesejma odprla, napolnilo velesejske prostore. Vseh številnih zastopnikov oblasti in korporacij, ki so včeraj prisostvovali otvoritvi velesejma, ni mogoče navesti po imenu.

Prisotni so bili med drugimi: zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general Sava Tripkovič, veliki župan Vodopivec, oblastni komisar dr. Marko Natlačen, mestni župan dr. Dinko Puc, zastopnik ministra za zunanje zadeve dr. Svetislav Predić, zastopnik trgovskega ministra dr. sv. dr. Rud. Marn, dalje g. Sandor Aleksander, zastopnik zagrebske Trgovske Zbornice, Zveze trgovcev, Zveze industrijcev, Zveze za tujski promet, društva »Merkur« v Zagrebu in zagrebskega zbora (velesejma), g. Ivan Jelačin, predsednik ljubljanske zbornice TOI ter podpredsednik g. Ivan Ogrin, g. Radica, podpredsednik Trgovske in obrtne zbornice v Splitu in tajnik dr. Buič, dr. Fran Windischer kot zastopnik guvernerja Nar. banke in Centrale industrijskih korporacij, dalje ljubljanski zastopniki drugih držav, tako g. generalni konzul Avstrije dr. Pleinert, francoski konzul gosp. Neuville in češkoslovaški ataše dr. Seiler itd. Zastopani pa so bili tudi vsi ostali ljubljanski konzulati. Ljubljansko univerzo je zastopal rektor dr. Milan Vidmar v spremstvu un. profesorjev dr. Ujčiča in dr. Kušerja. Dalje smo opazili zastopnike mnogih drugih oblasti, korporacij, raznih slovenskih občin, orlovske zveze, med odličnimi gosti pa naj navedemo dr. Brejca, dr. Adlešiča, dr. Ravniharja, dr. Gregorina, mnoge občinske svetnike ter visoke uradnike državnih in samoupravnih uradov. — Končno ne smemo pozabiti tudi odličnega prijatelja našega naroda, znamenitega angleškega publicista Setona Watsona, ki je nalašč prekinil potovanje, samo da je mogel obiskati velesejem. Posebno mu je ugajalo razstavljeno pohištvo, o katerem je izjavil, da kaj tako krasnega še ni videl na nobeni razstavi, zanimal pa se je tudi za perutinarstvo oddelek in za čipkarske izdelke. G. Seton Watson je ob eni nadaljeval svoje potovanje proti Zagrebu.

Pozdravne čestitke

Predsedstvo velesejma je prejelo k otvoritvi izredno mnogo čestitk in brzojavk z vseh strani.

Z lepim pismom je opravičil svojo odsotnost prezv. knezoškof

DR. ANTON BONAVENTURA JEGLIČ:

»Sinoči sem se vrnil od birmanskega potovanja. Zato nisem mogel pravočasno odgovoriti na prijazno vabilo k današnji otvoritvi. Veseli me pospeševanje industrije in drugih panog gospodarstva, ki jih obsega velesejem. Tudi bi želel priti v stik z dotičnimi laičnimi krogi; vendar se prijaznemu povabilu ne morem odzvati.

Šele sinoči sem prišel, danes dopoldne imam bolj utrudljive cerkvene funkcije, jutri dopoldne pa odpotujem zopet v službenem poslu za štiri tedne; zato prosim, da mi ne zamerite, ker se ne udeležim Vašega veselja.

Prometni minister

DR. ANTON KOROŠEC

Je poslal naslednje pismo:

»Dovolite, da se Vam najtopleje zahvalim za priščno vabilo na svečano otvoritev devetega mednarodnega velesejma v Ljubljani.

Neizmerno mi je pa žal, da se spričo neodložljivih poslov v poverjenem mi resoru Vašemu ljubeznivemu povabilu ne morem odzvati.

Gospod predsednik! Sprejmite pa tudi ob tej priliki mojo najsrčnejšo željo, da bi tudi letošnji velesejem razstava znova potrdila mladostno čilost in zdrav razmah našega narodnega gospodarstva ter raznesla sloves te naše velevažne institucije tudi daleč preko mej naše lepe domovine.

Enako sta poslala čestitke minister za zunanje zadeve in za trgovstvo, dalje nemški poslanik v Belgradu, jugoslovanski generalni konzulat v Solunu, mariborski veliki župan dr. Schaubach, nemški konzul na Sušaku in v Zagrebu, jugoslovanski poslanik v Londonu, generalni grški konzul v Zagrebu, poljski ge-

neralni konzul v Zagrebu, župan mesta Trst, itd., itd.

Otvoritev velesejma

Slovesnost je otvoril ob pol 12 predsednik ljubljanskega velesejma g. Ivan Bonač, ki je izvajal:

»Velepoštovana gospoda! V imenu predsedstva Ljubljanskega velesejma mi je čast Vas kar najiskrenejše pozdraviti. Zahvaljujem se Vam, da ste se odzvali našemu vabilu, da prisostvujete slovesni otvoritvi IX. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani. Posebno si štejemo v čast in dolžnost najspoštlivejše pozdraviti zastopnika Nj. Veličanstva kralja, gospoda divizijskega generala Sava Tripkoviča.

Spoštljivo pozdravljam častnega predsednika Ljubljanskega velesejma, gospoda vel. župana ljubljanske oblasti dr. Frana Vodopivca, ki kaže ob vsaki priliki naklonjeno razumevanje za težnje našega gospodarstva.

Gospod minister trgovine in industrije dr. Mažuranič je žal zadržan udeležiti se današnje otvoritve ter je pooblastil s svojim zastavstvom našega odličnega ter nam vedno naklonjenega prijatelja g. dr. Rudolfa Marna, ki ga prirčno pozdravljam. Srčno pozdravljam zastopnika ministra zunanjih zadev g. dr. Predića. Iskreno pozdravljam zastopnike visokega svečeništva ter zastopnika naših oblastnih samouprav, gosp. oblastnega komisarja ljubljanske oblasti dr. Marka Natlačenca. Naj uporabim to priliko, da izrazim gospodu oblastnemu komisarju doktorju Marku Natlačenju našo toplo zahvalo za velikodušno podporo, ki jo je naklonil ljubljanskemu velesejmu, s prošnjo, da ohrani naši instituciji še nadalje svojo blagonaklonjenost. Iskreno dobrodošlico kličem diplomatskemu in konzularnemu zboru ter se zahvaljujem navzočim predstavnikom drugih držav za zanimanje, ki ga kažejo na našo prireditel. Prirčno pozdravljam predstavnike stolnega mesta Ljubljane z županom dr. Dinko Pucem na čelu, kateremu smo dolžni veliko zahvalo za moralno in gmotno pospeševanje naših ciljev. Nadalje pozdravljam predstavnike drugih občin, gospodarskih korporacij in organizacij.

V posebno veselje mi je, da morem tudi letos pozdraviti našega vernega prijatelja in visokospoštovanega gosp. Sandorja Aleksandra, odličnega reprezentanta najvažnejših gospodarskih korporacij v bratski Hrvatski.

Vaša prisotnost, mili nam gostje, je dokaz, da se zavedate važnosti naših velesejskih prireditev za gospodarski napredek naše ožje domovine Slovenije, pa tudi za celokupno naše narodno gospodarstvo. V ljubljanskem velesejmu se zrcali duh slovenske podjetnosti, žilavosti in vztrajnosti.

Kakor je ljubljanski sejem iz gospodarskih vidikov važen za posredovanje in pospeševanje kupčijskih zvez, tako se ne sme podcenjevati njegov splošnokulturni pomen za naš narod. Saj nudi širokim slojem naroda, ki posejajo našo vsakoletno prireditev, nazorno sliko stanja in napredovanja naše industrije, obrti in trgovine, pa tudi raznih strok našega poljedelstva. Kakor hočemo podčrtati narodni moment v razvoju našega gospodarstva, tako je vendar pri široki zasnovi ljubljanskega velesejma naravno potrebno, da so odprta njegova vrata tudi inozemskim razstavljalcem. Na ta način je ne samo neposrednim interesom kupcem temveč najširšim slojem posetnikov ljubljanskega velesejma dana prilika, da se nazorno poučijo o najvažnejših napredkih moderne tehnike v širokem svetu. Ljubljanski velesejem se pa globoko zaveda tudi svoje kulturne misije. V tem pogledu naj opozorim na razne kulturne in umetniške razstavne prireditve v okrilju ljubljanskega velesejma. V splošnem se sme trditi, da je ljubljanski velesejem nesel glas slovenskega imena, sloves naše podjetnosti in solidnosti v vse dele širnega sveta, v kraje in dežele, kjer so preje komaj vedeli, da živi v tem lepem kotičku sveta med zadnjimi izrastki Alp ter Jadranskim morjem slovenski narod, ki je sicer majhen po številu, a zasluži upoštevanje po svojem smislu za gospodarski napredek, za napredek kulture in civilizacije.

V resnično zadoščenje nam je, da nam je kr. vlada tudi v našem delu za IX. velesejem nudila svojo naklonjeno podporo. Mor-da smem izreči našo posebno zahvalo gospodu ministru za promet, ki nam je izposloval važne ugodnosti.

Velepoštovana gospoda! Predno preide-mo k slovesnemu aktu otvoritve, naj se v udani spoštljivosti spomnimo našega ljubljanskega vladarja. Vsa leta, odkar obstoji naša institucija, je Nj. Veličanstvo poklanjala našem delu posebno naklonjenost in pozornost. Tudi letos je Nj. Veličanstvo blagovolilo prevzeti pokroviteljstvo nad Ljubljanskim velesejemom. Naklonjenost, koje smo deležni pri našem prevzvišenem pokrovitelju, nas bo bodrila pri delu za nadaljnji razmah našega velesejma. Bog živi Nj. Veličanstvo Kralja Aleksandra I. (Burni »živio!«) Godba je zaigrala državno himno, nakar je govornik nadaljeval:

»Gospod veliki župan! Ponovno se Vam zahvaljujem, da ste izvolili prevzeti častno predsedstvo nad našo prireditvijo ter Vas najljubneje prosim, da blagovolite otvoriti IX. Mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani.

Veliki župan dr. Fr. Vodopivec

je izvajal v svojem otvoritvenem govoru:

»Velepoštovana gospoda! Na reklamnih plakatih in brošurah za letošnji velesejem v Ljubljani vidimo ogromen magnet, ki z neodoljivo silo privlačuje dolge železniške vlake na eno točko, na to velesejsko razstavišče. Ideja je posrečena: ljubljanski velesejem je postal letos že devetič privlačna točka za razstavljalce, kupce in druge obiskovalce. Postal je velika vsakoletna gospodarska revija, na kateri je razstavljeno vse, na kar moremo biti Slovenci v gospodarskem oziru ponosni. Privlačno silo pa tvori tudi za druge dežele in celo za inozemstvo. Ljubljanski velesejem je verno zrcalo slovenske pridnosti, vztrajnosti in delavnosti, zato je prav, če dan otvoritve velesejma smatramo za praznik dela. G. predsednik vlade, gen. Peter Zivković, ki je službeno zadržan, me je pooblastil, da naj ga na dan otvoritve zastopam. Štejem si v čast, da pozdravim njegove prireditelje, ki so z redko vztrajnostjo zagotovili velesejmu obstoj in zopetni napredek, na katerega smo upravičeno ponosni.

Gospoda! Z najboljšimi željami za vse udeležence odpiram deveti mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani.

Nato je govoril še zastopnik ministra za zunanje zadeve dr. Svetislav Predić, ki je priznavalo omenjal velik napredek od lani, čeprav je tudi lani velesejem zadovoljivo uspel. V svojem govoru je poudarjal veliko pomoč, ki jo pomenja ljubljanski velesejem za našo zunanjo politiko, ker se ob priliki velesejma navežejo z našo državo mnogi mednarodni stiki. Sporočil je, da bo ministrstvo za zunanje zadeve ustanovilo v svojem resoru oddelek za trgovino ter mu je ljubo obljubiti, da bo potem ljubljanski velesejem s strani ministrstva za zunanje zadeve deležen izdatnejše pomoči. Kakor govor gospoda velikega župana, tako je žel tudi govor dr. Predića splošno odobravanje.

Gostje in zastopniki so si nato pod vodstvom predsednika g. Bonača in ravnatelja dr. Dularja ogledali velesejem.

Kakšen je letošnji velesejem

Omenili smo že, da pomenja letošnji velesejem znaten napredek. To opazi vsak

Praznik presv. Rešnjega Telesa

Globoko vernost našega ljudstva je dokazala včerajšnje slovesno praznovanje praznika Presv. Rešnjega Telesa. Vse ulice, koder je bil napovedan obhod z Najsvetejšim, so bile odete v deviško zelenje brezovih vej. Niti ena hiša najbrže ni ostala brez tega okrasja. Povsod, tako pri sv. Petru, v stolni župniji in v Trnovem. Procesija pri sv. Petru, se je odlikovala po velikanski udeležbi ljudstva. Zelo slikovita je bila skupina narodnih noš pri tej procesiji, kajti razen avb in avbie se je udeležilo procesije tudi kakih 30 peč. V jutranjih urah se je vršila tudi procesija v Trnovem, in sicer ob prav veliki udeležbi vernikov.

Dopoldne se je vršila procesija stolne župnije. Poleg številnih društev z banderami in ljudstva, belo oblečenih deklic in narodnih noš z avbami je stopala pred Najsvetejšim tudi četa vojakov. Pred Najsvetejšim so šli najprej zastopniki mestne občine z županom dr. Pucem, podžupanom ing. Sernecem in obč. svetnikom Jegličem na čelu, za njim drugi občinski svetniki in zastopniki magistrata, dalje predsednik Zbornice TOI g. Iv. Jelačin in podpredsednik g. Ivan Ogrin z zborničnim uradništvom, rektor univerze dr. Vidmar s prof. dr. Ujčičem in prof. dr. Kušejem in oblastni komisar dr. Marko Natlačen. Za frančiškani in duhovščino

obiskovalec že takoj pri vhodu. Pogled na velesejem od vhoda ti nudi nenavadno živahno sliko, ki ne izgine tudi, ko se podaš v središče vsega velesejskega vrveža. Živahnost velesejma na zunaj zelo povečajo mnoge novosti, ki jih na prejšnjih velesejmi ni bilo. Tako so letos novi ogromni solnčniki na prostem, pod katerimi taborniki razstavljali in razni prodajalci s svojim blagom. Solnčniki so v najrazličnejših barvah, skupen efekt teh barv pa je zelo pester.

Vsa čast in priznanje gre tudi mojstru Ferantu. Cvetlične nasade in grede je priredil že tako okusno in vzorno, da vzbujajo splošno občudovanje.

Sličica z velesejma

Sredi velesejma pri večjem paviljonu je pravcati živah. Mladina, skrbne gospodinje in še celo marsikateri resnoba gospod se ustavlja tu, vsi pa radi opazujejo, kaj se godi za ograjo. Vse polno malega drobiža se pase tam, živahno čivka in se prepira med seboj. Mlade račke so tu, kot pest velike, zraven pa jih skrbno nadzoruje ljubeča mačeha koklja, poleg nje pa se pasejo kokoši najlepših pasem. Mladina ima s temi neizrečeno veselje, posebno kadar se skuša kaka račka skopati v koritcu vode, kolkja pa se radi te »nevarnosti«, ki preti njenemu pastorku, vsa ogorčena razburja. V kakšnem strahu je bila mladina, najbolj pa koklja, ko je veter dvignil z zasenčenega kurnika papirnato plahto, ki je pokrila nekaj račk. Pa je prišla gospa in odstranila papirnato plahto, izpod nje pa so zlezle račke, žive in zdrave.

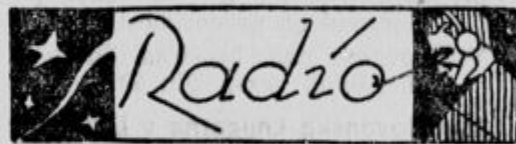
Okusne izložbe

Vsi oddelki se odlikujejo po veliki okusnosti, s katero so prirejeni. Tudi v tem oziru je napravil velesejem velik korak od lani naprej. Morda pa gre prvenstvo tudi letos izlozbi pohištva. Razstavljeno pohištvo je doseglo do sedaj pri nas še neznan višek solidne, okusne ter krasne izdelave.

Po slovesni otvoritvi in ogledu velesejma se je vršil v prostorih »Ljubljanskega kluba« lepo uspel lunch, katerega so se udeležili odlični predstavniki oblastev, gospodarskih korporacij in tiska in na katerem je bilo izrečeno več pomembnih naptic.

je nosil pod banderom knezoškof dr. A. B. Jeglič Najsvetejši, asistiral pa sta mu preč. kanonika Opeka in Klinar. Za Najsvetejšim je korakal veliki župan dr. Fran Vodopivec, generaliteta, uradniki in zelo številni častniški zbor. Povsod, koder se je procesija pomikala skozi gosti špalir gledalcev, so se spoštljivo upogibala kolena pred Najsvetejšim, povsod so bila okrašena in razsvetljena okna.

Vsi slovesni sprevedi so se izvršili v najlepšem redu in točno po programu.

Petek, 31. maja.

Praga: 12.30 Koncert. — 16.25 Komorna glasba. — 19.30 Smetana: Prodana nevesta, opera. — 23.20 Lahka glasba. — Katovice: 16 Plošče. — 17.55 Poljuden koncert. — 20.15 Simfonični koncert iz Varšave. — Rim: 13.15 Trio. — 17.30 Orkestralna glasba. — 21. Prenos opere. — Berlin: 15.30 Haydn v spomin. — 17. Zabavna glasba. — 20. Emigranti, igra. — Dunaj: 11. Kvarlet Cerda. — 16. Kvarlet Silving. — 17.20 Glasbena akademija. — 20. Koncert dunajskega koncertnega društva. — 21.30 Finska glasba. — Milan: 11.15 Plošče. — 13.35 Jazz. — 16.30 Otroško petje. — 17. Jazz. — 20.30 Simfonični koncert. — 23. Jazz. — Budapest: 9.15 Trio. — 12.05 Plošče. — 17.10 Koncert ciganskega orkestra. — 19.30 Prenos opere. — Jazz.

Sport

Lahkoatletski mitting S. K. Ilirije - Porazi reprezentanc L. N. P. v Celovcu in Zagrebu v Gradcu - Hazena - Tenis - Nov svetovni rekord v teku preko zaprek

Lahkoatletski mitting SK Ilirije.

Lahkoatletični odsek Ilirije, ki se je nahajal v nekaki krizi, je zbral pod svoje okrilje tekono zime lepo število mladih agilnih članov. Včerajni mitting je pokazal, da gre v tej panogi na bolje. Doseženi rezultati so za novince zadovoljivi, predvsem je treba omeniti mladega N. Zupančiča, ki je v metu kladiva potolkel starega rutinierja Rotarja. Nastopilo je 17 atletov SK Ilirije in 5 atletov Marathona, ki se pa razven Kumerja na 1500 metrov niso mogli uveljaviti. Postavljeni so bili naslednji rezultati:

Tek na 100 metrov: 1. Režek (Ilirija) v času 11.8. 2. Prtec (Marathon). 3. Outrato (Ilirija).

Tek na 1500 metrov: 1. Kumer (Marathon) 44.28. 2. Vidmar (I.) 150 metrov za prvim. 3. Pregelj (I.) 220 metrov za prvim.

Tek na 5000 metrov: 1. Šporn (I.) v času 17.18.2. 2. Tinta (I.). 3. Zemljak (Marathon) 400 metrov za Špornom.

Skok v višino: 1. Zupančič (I.) 150 cm. 2. Jeglič (I.) 155 cm. 3. Boštjančič (I.) 160 cm.

Skok v daljavo: 1. Stepišnik (I.) 6.17 metra. 2. Režek (I.) 6.10 metra. 3. Ontaro (I.) 5.98 metra.

Met diska: 1. Banko (I.) 33.45 metra. 2. Stepišnik (I.) 30.52 metra. 3. Jeglič (I.) 29.18 metra.

Met kladiva: 1. Zupančič (I.) 31.82 metra. 2. Rotar (I.) 30.94 metra. 3. Banko (I.) 23.27 metra.

Švedska štafeta 400 x 300 x 200 x 100 metrov: 1. Ilirija v postavi Jeglič, Stepišnik, Režek, Outrato, v času 2:12.5. 2. Ilirija v postavi Vidmar, Rak, Pavlin, Banko. Tretja štafeta Marathona je bila diskvalificirana.

MARIBOR: ILIRIJA 24:8 (12:5).

Prvenstvena hazena tekma v Mariboru je končala z nepričakovano visoko zmago družine državne pravka. Maribor je nastopil z dvema rezervnima igralcema in ni podal svoje običajne igre. Najboljši del moštva je bil napad predvsem levo krilo, ki je sama zabil 19 golov. Ilirija je podala dosti boljše igre kot državni prvak, imela je pa pred golom neverjetno smolo. Strelji so se ali odbili od prečke ali pa končali v kotu. Opaziti je bilo pri mladih igralcih pomanjkanje rutine. Dobre sta bili levi half in srednja napadalca. Poraz gre zopet na račun vratarice. Tekmi je prisostvovalo lepo število občinstva, sodil je zadovoljivo g. Šneller iz Ljubljane.

Medklubski teniš-turnir: Maribor: Čakovce 8:4.

KOROŠKA: SLOVENIJA 6:3 (2:2)

Reprezentanca LNP je doživela v Celovcu čisto nepotreben poraz. Takoj od začetka so dosegli naši z 2:0 vodstvo, vendar so Celovčani izenačili do prve polovice. V drugi polovici je pa napad čisto odpoval. Še težjega poraza sta LNP rešila Bazlovič in Verovšek. Pelko je bil v голу dober, proti koncu pa ni držal ne ene žoge.

GRADEC: Gradec 4:2

ZAGREB: Gradjanski rez. : Primorje rez. 6:3 (5:1). Rezerva Primorja je sodelovala na jubilejni proslavi Poštanskega sportnega kluba.

KOPENHAGEN: Derby Country : Kopenhagen 2:2.

CHICAGO: Na lahkoatletskem mittingu je postavil Dick Rockway nov svetovni rekord v teku preko zaprek na 220 yrdov. Pretekel je progo v 22.8 sek. Stari rekord znaša 23.0 sek.

Sportni dogodki

Angleški list »Evening Standard« piše: »Pre-
stizna zgruba britanskega nogometnega sporta
v inozemstvu je posledica absurdno dolgih pro-
gramov lige in pa posledica dejstva, da je bil an-
gleški nogometni sport žrtvovan koristim lige.«
R. M. piše v »Vossische Zeitung«: »Ne poraz, am-
pak igra kluba Newcastle United nas sili k raz-
mišljanju, kako je mogoče, da moštvo prve an-
gleške lige igra tako brezvsebno igranje, da za-
hiteva ogorčeno občinstvo pri blagajnah denar
nazaj ter da spremlja goste z žvižgalnim koncer-
tom v oblačilnico. Morda dobimo razlago za to
brezmiselno igranje: zamisliti se moramo v or-
ganizacijo teh profesionalnih klubov, v pomen
njih direktorjev in v pomen kontinentalnih po-
tovanj teh direktorjev. Angleški profiklubi so
delniške družbe; občni zbor delničarjev voli klu-
bovo vodstvo, obstoječe iz častnih funkcionarjev.
Plačani so samo manager, trener in poslovodeči
ravnatelj. Po utrudljivih liginih in pokalnih tek-

mah pošlje večina klubov svoje igravce na po-
trebni oddih k morju. Samo nekaj jih gre na
kontinent, in to so dopustna potovanja — ravnat-
eljev. In kdor ve, kako ti gospodje na teh po-
tovanjih živijo, kakšne orgije se tu počenjajo,
ta dobi utemeljitev tudi za stvari, ki se na videz
ne dajo razlagati. Igre angleških profesionalov
na kontinentu pomenijo darilo igravcev direktor-
jem. In protiusluga? Direktorji pravijo: »Igrajte,
kakor hočete, in varujte svoje kosti. V Angliji se
itak za te rezultate noben vrag ne zmeni.« Prva
stvar je, da pridejo klubi srečno spet domov, da
privabijo gledavce v areno in da pripomorejo go-
spodu delničarju do lepega zaslužka. R. M. ima
prav; a letošnji rezultati nam vseeno pravijo, da
angleški nogomet ni več to, kar je bil nekdanj. —
K sklepu beremo, da se je Newcastle deloma re-
habilitiral ter da je igral proti praški Slaviji 1:1.
Morda bodo Angleži tudi v Davisovem po-
kalu rešili svojo sportno čast. Koželuhov Karel
je njih igravce tenisa dobro pripravil. Sedaj
imajo težko nalogo: v tretji rundi se morajo

boriti proti izborni Južni Afriki. Ta runda mora
biti završena 11. junija. Borijo se v tej rundi še
Nemci in Italijani, Cehi in Danci ter Ogrji in
Holandci. Štirji zmagovalci se borijo nato med
seboj, potem spet preostala dva med seboj. Kon-
čni zmagovalac nastopi proti Ameriki in zmago-
valec tega boja proti Francozom, braniteljem
pokala. — Zmagovalca v francoskem prvenstvu
parov sta Lacoste in Borotra (ne Lacoste in Bru-
gnon); premagala sta par Cochet-Brugnon. —
Koželuhov Karel je v prav dobri formi, v Düssel-
dorfu se je z Nemcem Demasem kar igral (6:1,
6:1, 6:0); 2. junija se bori v Berlinu z Najuchom.
V Berlinu in drugod po Nemčiji se je vršilo
v zadnjem času že veliko lahkoatletskih tekem
na prostem. Nekaj rezultatov: 100 m Geerling in
Jonath 10,8, Galz 10,9, 800 m Peltzer 1:58,6, di-
skos Hoffmeister 46,31. Čeh Mrtynek je skočil v
višino 185 cm, Francoz Ladoumeque je pretekel
1 miljo (1609,33 m) v 4:18,6.
Druga dva Francoza, kolesarja Michaud in
Faucheux, sta dirkala na kratke razdalje; zma-

gal je prvi. Blanchonnet je prevozil na dirkali-
šču za tandemom, 30 km v 36:44. Dirko okoli
Pariza, 225 km, je dobil Belgijec Joly, kljub ve-
liki udeležbi Francozov.
Francoza Chiron in Moriceau ter Italijan
Comotti so odpotovali v Ameriko in so dirkali
tam 30. maja v avtomobilni tekmi za darilo mesta
Indianapolis. Letos je ta dirka bila dostopna vsem
sportnim avtomobilom vseh sil. Gre na 500 milj
ali na več kot 800 km. — Favorit je bil Amerikaneec
Ray Keech, to je oni vozač, ki je imel pred
Segraveom rekord v vožnji na eno uro. — Pri
Fre Fontane se je pa izvojevalo »Kraljevo darilo
Rimac«, 30krat 15,5 km ali 405 km. Zmagal je
Barzi na Alfa Romeo v 3:03:10,2.
Cela ekspedicija se pripravlja letos za pla-
vanje čez Kanal, 21 plavavcev in plavalci; večina
starta v Doveru na Angleškem, da si pribori
zlati pokal tega mesta. Pogoji za pokal je namreč
start v Doveru. Beremo znana imena Toth, Hel-
my, Vierkötter, Michel, Temme, Derham, od žensk
pa Gleitze, Gill in Logan.

Moje gospe! Zagotovite si

plašč iz kožuhovine

najnovejšega kroja bajne kakovosti in izvršitve po poletni ceni.
Oglejte si našo velikansko izbero v kojah št. 565—569.

M. Homschak & Co.

GRADEC, Radetzkystrasse 10 — — DUNAJ, Mariahilferstrasse 165

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40'—, eleg. vezana Din 55'—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Avtomobilisti!

Motociklisti!

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Štolfa. — — Cena vezani knjigi Din 140'—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljevski izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po
opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45'—
elegantno vezan Din 60'—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Naznanilo otvoritve.

Slavno občinstvo in svoje drage odjemalce
vkljudno obveščam, da otvorim s 1. junijem
zopet svojo delikatesno trgovino na Sv. Petra
cesti št. 24 in priporočam priznano dobro
šunko, čajno maslo, razno pecivo in druge
delikatese.

Za obilen obisk prosim
kar najvljudneje udana

Marija Kaluža
delikatesna trgovina
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 24,
prej Marijin trg, 8.

TVORNICA KEMIJE IN OLJ. BARVIKOV FIRNEŽA IN STERILIZACIJE
DROŽBA Z. GZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI
TERPENTIN
STROJNO OLE
UMETNIŠKE BARVE
PRAŠNO OLE
PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA
POLEGTRGOVINA
SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

LJUBLJANA, Komenskega ulica 20

BEOGRAD, Carinska ulica 10

„ČEHO STAKLO“

Industrija stekla

Industrija stekla

Inserirajte
v
,Slovencu!'

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

47

Udor je bil ozek pa precej globok in majhen
potoček se je vil po dnu. Bili so mnjenja, da bi bil to
primeren kraj za odmor in kosilo, vendar pa so naj-
prej voz navezali na vrvi, ga spustili dol po pobočju,
potegnili preko potoka in po drugem bregu spet na
povno. Nato pa so se dobro najedli in počivali ter
znova odjadrali.

46. Ribe za večerjo.

Potok je tudi ustavil ogenj in zato so na drugi
strani vozili zopet po travi. Potovanje je bilo zato
malo počasnejše, pa jih vsaj ni tako grčo treslo. Do
treh popoldne so prevozili skoraj devetdeset milj!

Ob štirih pridejo do novega potoka; ustavijo se,
da se napijo hladne vode in malo počijejo. Ko zopet
odrinejo, jim kmalu zapazi skupino visokih dreves,
ki so stala na gričku malo na levo od njihove proge
in profesor predlaga, naj bi kdo stopil na grič, ker
bo gotovo vredno pregledati, kaj je pred njimi.

Griček sam pa ni bil dosti visok, da bi se kaj
prida videlo, zato vzame Greg seboj daljnogled in
spleza na eno izmed dreves. Bil je pa strašno hitro
nazaj in vzkliknil: »Videl sem čisto razločno veliko
reko in kar je še več: videl sem Gadsdenov avto!«

»Gadsdenov avto?« ponovi njegov oče.

»Da; ni pa vozil naravnost proti reki. Dirjal je
skoraj v severno smer, vzporedno z rečno globeljo.«

»Mogoče se pa globel za avto preveč strmo zni-
žuje proti vodi,« ugiba profesor.

»Ne morem reči za gotovo,« pravi Greg, »venčar

pa videti ni. Kolikor sem mogel razločiti, je dolina
ob reki široka in plitva.«

»Ali je bilo kaj dreves tam?« vpraša Sam.

»Da, pa bila so videti majhna.«

»Potem pa stavim, da išče primerne lesa,«
reče Sam. »Za gradnjo čolna potrebuje velikih
dreves.«

»Tako bo, da,« reče profesor odločno. »Sam je
pravo uganil, moraš pa seveda biti brodar, da se na
to spomniš.«

»Potem bomo morali pa tudi mi isto storiti,«
reče Greg.

»Da, vsaj mislim tako,« odvrne njegov oče, »ne
smemo pa preveč hiteti. Nočemo, da bi Gadsden iz-
vedel, da smo mu blizu.«

Jim se zahihita. »Zadela bi ga kap, če bi tudi
samo to izvedel, da smo sto milj oddaljeni.«

»Tako je,« mu pritrdi profesor, »in ker misli, da
je tako daleč pred nami, z gradnjo čolna ne bo nič
preveč hitel.« Obrne se k Jimu. »Kako daleč pred
nami je bil avto, Greg?«

»Osem ali devet milj se mi zdi.«

»Izvrstno. Torej bomo tukaj pol ure počivali,
kajti tudi potem še lahko pridemo pred mrakom do
reke.«

Vsi so mu pritrdili, da bo tako najbolje in Greg
je čez dvajset minut znova splezal na drevo, prišel
pa je nazaj z novico, da Gadsdena ni več videti. Nato
so spet odrinili in krenili naravnost proti reki. Prej
ko v eni uri so prispeli na vrh nizkega pa strmega
brega in se tam ustavili, kajti Zambo jim je povedal,
da bo tu mnogo bolj prijetno, ko doli v dolini, kjer
nastopijo z mrakom gosti roji moskitov.

Tabor je bil naenkrat postavljen, nato pa se
Sam in Jim odpravila dol k reki, da poskusita ujeti
kako ribo za večerjo.

Sam je takoj nekaj ujel in potegnil iz vode neko

ploščnato ribo, ki je imela velikost krožnika. »Neke
vrste gologlavka bo,« reče Sam. »Jim, si ti kaj ujel?«

»Če sklepam po sunkih, mora biti som,« sopiha
Jim. »Glej tja! Plava po reki gor.«

Riba je krenila proti toku in Jim je tekal po
bregu in skušal ostati z njo vstric; ker ne bi rad za-
pravil svoje vrvice.

Reka je bila plitva, zato je bil breg ves čas do-
ber in tako se je Jim lahko kosal z veliko ribo. Sam
pa mu je bil vedno za petami in tako so dirkali sko-
raj pol milje daleč. Jimu je znoj kar lil po obrazu;
bil je že skoraj ob vso sopo, ko se riba končno ustavi
ter pride na površje, a se divje premetava in udarja
po vodi.

»Jim, kar nategni vrv,« reče Sam. »Če jo moreš
spraviti v plitvo vodo, bom jaz brede tja ter jo za-
grabil za škrge.«

Jim vrv navija in navija in velika riba se počasi
bliža. »Zdaj!« sopiha Jim, Sam pa brede tja, hlastne
po ribi, jo ujame za rep in vleče na breg.

»Joj! Kakšen velikan!« zavpije Jim. »Gotovo
tehta dvajset funtov.«

»Prej trideset, bi sodil jaz,« odgovori Sam. »Ra-
doveden sem — Naenkrat se preseka in Jim vidi,
da postane ves trd.

»Kaj pa je?« vpraša Jim.

»Indijanci!« odvrne Sam polglasno. »Cel trop
jih je in še prav čudna drhal. Hitro se bližajo. Ne
smeva jim pokazati, da se jih morda bojiva in naj se
zgodi karkoli!«

Jim se počasi obrne pa si pogleda v oči s ka-
kimi dvajsetimi Indijanci; bili so nizki pa čokati
može in jako temne polti. Obleke so imeli bore
malo na sebi, pač pa je vsakemu za pasom tičal velik
nož in vsak je v rokah držal kopje.